

17. 5. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Poštovní zásilky na dobírku v mezinárodním styku

stanovisko Ministerstva informatiky

Dne 6. května 2004 odvysílala Česká televize ve zpravodajské relaci "Události" příspěvek, který informoval diváky o tom, že nelze posílat z Německa zásilky na dobírku, přičemž za viníka této skutečnosti byla označena Česká pošta. Informace v reportáži uvedené však nejsou pravdivé.

Nejprve rekapitulace podstaty služby – dobírkou zprostředkuje pošta zaplacení zboží příjemcem (adresátem) firmě (odesílateli) v případě, že firma použila k dodání svého zboží zákazníkovi některou z poštovních služeb, jako jsou psaní či balík. Spolu se zásilkou putuje k adresátovi i doklad (dobírková poukázka), která mimo jiné určuje, kolik má příjemce za zboží zaplatit. Jedná se o hotovostní platební operaci. Hotovost zaplatí příjemce poště, ta peníze dodá zpět odesílateli. Poukázka je přitom jakousi průvodkou peněz a její ústřížek dokladem o zaplacení pro příjemce zboží.

Služba dobírek nepatří mezi standardní služby, jež musejí členské země Světové poštovní unie povinně poskytovat. Taková služba proto může existovat jen na základě zvláštního ujednání mezi Českou poštou a příslušnou zahraniční poštou. Naše strana má o takovou službu zájem, její západoevropští partneři však až na výjimky nikoliv. Proto lze zásilky na dobírku zasílat do a z České republiky jen ve styku s několika málo zeměmi. V poslední době dokonce některé západoevropské pošty dohody o službě dobírek, které měly až dosud s Českou poštou uzavřeny, vypovídají. Důvodem je skutečnost, že jde o službu zastaralou; placení za zboží zaslané v poštovních zásilkách lze totiž jednodušeji uskutečnit prostřednictvím bankovního příkazu. Proto ani u těch zemí, u nichž taková služba v nabídce je, ji zákazníci téměř nevyužívají. Jedinou výjimkou je pouze styk se Slovenskou republikou, u níž je tato služba využívána více. Z téhož důvodu směrnice Evropských společenství týkající se poštovních služeb nevyžaduje, aby příslušné pošty zajišťovaly službu dobírky ani službu poštovních poukázek.

Pokud jde o zásilky na dobírku ve styku s Německem, je třeba zdůraznit, že služba nebyla ve styku s Německem, na rozdíl od jiných západoevropských zemí, nikdy v historii zajišťována, protože o ni německá strana neprojevila zájem. V letech 1998 jsme dokonce německé straně uzavření dohody o zásilkách na dobírku dvakrát nabízeli, německá strana však na nabídku nereagovala. Ze strany Německa pak v únoru 2003 došlo dokonce k ukončení existující dohody o poštovních poukázkách, jež se k převodu vybrané dobírkové částky zpět odesílateli používají. Jestliže tedy ve styku s Německem neexistují poštovní poukázky, nemůže existovat ani služba zásilek na dobírku.

V evropských státech se od hotovostních plateb ustupuje a nahrazují se bezhotovostními. Zákazník, pokud je stálý a spolehlivý, obdrží objednané zboží spolu s fakturou, kterou zaplatí příkazem k

úhradě. Ostatní platí zboží při objednání buď příkazem k úhradě nebo sdělením čísla platební karty a svolením k jednorázovému inkasu z účtu. Zboží je jim zasláno po zaplacení. Nelze tedy nutit národního poštovního operátora ve kterékoli zemi k poskytování jakékoli služby, v našem případě dobírky, a to hlavně v případě, pokud tuto službu sám neposkytuje. Některé poštovní správy přešly na takzvané Eurogiro, což je obdoba dobírky využívající bankovní služby, ovšem tuto službu poskytují vnitrostátně, neboť každá země si pro tuto službu zavedla jiný doklad.

Zdroj: MI ČR